

Olje- og energiminister Åslaug Haga
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo

28.09.2007

Innspill fra Framtiden i våre hender om fornybar energi

Kjære Olje- og energiminister Åslaug Haga

Gratulerer med ny jobb. Vi ser at det er konkurranse om jobben som Norges klimaminister. Det syns vi i Framtiden i våre hender er svært gledelig. Vi ser fram til knallhard satsing på fornybar energi og energisparing framover, nå som klimakrisen er her, og tiden for de store vannkraftutbyggingene er forbi. Vi håper nå på en betydelig satsing på miljøvennlige løsninger. Vi kommer til å følge med om myndighetene følger opp.

Norge har mer enn nok fornybar energi til eget behov – men samtidig et globalt ansvar

Framtiden i våre hender ber derfor om at energiarbeidet konsentreres om å:

1. Redusere Norges forbruk av fossil energi spesielt.
2. Effektivisere og redusere Norges forbruk av energi generelt.
3. Utvikle og videreutvikle miljøbesparende energiteknologier og anvendelsesmåter.
4. Øke eksporten av fornybar energi til land som ikke har like god tilgang på slike naturressurser. Det innebærer eksport av fornybar energi innspart i Norge (jfr pkt 2 over), men også økt produksjon av fornybar energi i de tilfeller der dette kan gjøres på en måte som er skånsom for naturen.

En av de viktigste hindringene som ligger i veien for å oppnå miljømålene på området er rabattene som i dag finnes på utkoblbar elektrisk kjelkraft. Vi ber derfor om at dette blir fjernet fra og med statsbudsjettet 2008. Samtidig må avgiftene på fyringsolje og fossil gass økes tilsvarende, slik at man unngår overgang til disse energiformene. Endringene vil gjøre fornybar varme mer konkurransedyktig, stimulere til energisparing, og frigjøre proveny som kan brukes til forbedrede støtteordninger.

Framtiden i våre hender vil at:

1. Enovas inntekter fra påslaget på nettariffen og Grunnfondet for fornybar energi og energieffektivisering i denne omgang prioriteres til:
  - a. Energisparing (også i privathusholdninger).
  - b. Omlegging fra fossil- og elektrisk oppvarming til biovarme, varmepumper, solvarme og annen effektiv fornybar varmeproduksjon (også i privathusholdninger).
  - c. Introduksjon av umodne teknologier for fornybar energi og energisparing. Her bør det i mindre grad diskrimineres mellom teknologier med norsk og internasjonalt anvendelsesområde. Norge må mer enn hittil bidra til utvikling og forbedring av teknologi for fornybar energi som er velegnet brukt i utviklingsland.

Framtiden
i våre hender

2. Norge må ta igjen Sverige på andeler bioenergi. Her kreves en langspurt.
  - a. Det må gjennomføres et støttenivå på 30 % av investeringene for varmesentraler, fjern- og nærvarmeanlegg basert på biobrensel, bioenergi i borettslag/større bygg og pelletskaminer i boliger. Vi vil at finansieringen skal skje gjennom økninger i påslaget på nettariffen og Grunnfondet (se pkt 4 nedenfor). Eventuelt kan også satsingen finansieres over statsbudsjettet med inntekter fra økt elavgift og/eller økte avgifter på fyringsolje og fossil gass.
  - b. Samtidig må vernearbeidet for skog intensiveres, slik at målet om stans i tapet av biologisk mangfold oppnås også i norske skoger. Vi må sette av nok skog til begge deler.
3. All oppvarming av bygninger basert på fossil energi (også fossil gass) fases ut, og erstattes med fornybar varme.
  - a. Det innføres forbud i Plan- og bygningsloven mot installasjon av fossil oppvarming fra 2009.
  - b. Avgiftene på fyringsolje (inkl. CO₂-avgiften) heves til svensk nivå. CO₂-avgiften på fossil gass må heves.
  - c. Vrakpant-ordning på oljefyrer ved omlegging til fornybar vannbåren varme, tilsvarende 30 % av investeringsnivået, innføres f.o.m. statsbudsjettet 2008. Denne finansieres blant annet gjennom statens økte inntekter fra de økte avgifter på fyringsolje og CO₂-utslipp.
4. Det må lønne seg bedre å spare strøm.
  - a. Fastleddet i nettleien må fjernes. På sikt bør også kraftavtaler med fastledd forbys.
  - b. Påslaget på nettariffen som går til Enova må økes til 5 øre/kWt, og Grunnfondet økes til 40 mrd kroner. Deler av pengene reserveres private strømforbrukere (enkelthusholdninger og borettslag/sameier).
  - c. Offentlig tilskudd (eks. via Enova) må gjøre enøk-rådgiving og -opplæring tilnærmet gratis. Tiltaket rettes spesielt mot kurs / coaching for driftspersonell for bygg, men også mot interesserte privatpersoner.
5. Utnyttelse av aktiv solvarme (solfangere) i boliger og næringsbygg må løftes fram til bruk i solrike deler av Norge (primært Sør-Østlandet).
  - a. Aktiv solvarme passer godt for bygg med vannbåren varme, er lydløst, uten luftforurensing, og krever ingen ekstra ledninger eller rør lagt fram til tomten.
  - b. Arkitekter og byggherrer må få subsidierte tilbud om opplæring i bruk av solvarme.
6. Økt satsing på vindkraft der denne tilfredstiller strenge miljøkriterier. I Kina ble det bare i løpet av 2006 installert vindkraft tilsvarende nesten tre ganger Norges samlede vindkraftkapasitet, og i India nesten fem og en halv gang så mye. Mens man jobber med å få kontroll over det norske elektrisitetsforbruket (jfr. pkt 1) foreslår vi at:
  - a. Det må gjennomføres fylkesvis planarbeid for vindkraft med strenge miljøkriterier, slik man har gjort i Rogaland, for å utelukke lokaliteter med uakseptable miljøkonsekvenser, og identifisere lokaliteter der konsekvensene er akseptable.

- b. Havvindmølleteknologi og –områder utvikles ferdig til utbygging, også disse etter strenge miljøkriterier.
  - c. En feed-in tariff for vindkraft gjøres klar til å støtte vindkraftanlegg på land som oppfyller de strenge miljøkriteriene. Denne finansieres primært med økt elavgift, utover påslaget på nettariffen og Grunnfondet for fornybar energi.
  - d. Midler fra påslaget og Grunnfondet brukes til å kommersialisere teknologien for vindkraft til havs, inkludert etablering av de første parkene med havvindmøller.
7. Olje- og energidepartementet må bidra til at Kommunal- og regionaldepartementet snarlig igangsetter arbeidet med en rullering av kravene i Teknisk forskrift til Plan- og bygningsloven, med sikte på at passivhus blir norsk standard i 2012, seinest 2015. Teknologien finnes, og vi er overbevist om at hele verdikjeden i norsk byggsektor kan levere produktene, bare arbeidet startes så tidlig som mulig, slik at den får tid på seg. Vi oppfordrer OED til å være med å gjøre norsk næringsliv til miljøvinnere ved å stille ambisiøse krav, også på dette området.
8. Transportsektoren er en av de største energiforbrukerne i Norge. Denne bør over på fornybar energi fortrest mulig. Vi prioriterer elektrifisering som det mest lovende teknologisporet fordi dette er mest energieffektivt. Vi håper derfor olje- og energidepartementet kan bidra til
- a. Ytterligere teknologiutvikling for nullutslippsbiler. Her prioriterer vi elbiler, både av energieffektivitetshensyn og fordi det allerede finnes et betydelig norsk teknologimiljø på området.
  - b. Støtte til å få økt andel av transporten over på nullutslippsalternativer basert på elektrisitet fra fornybar energi, herunder også tilrettelegging for høyhastighetstog-prosjekter.
  - c. Videre arbeid med utvikling av nullutslipps-skip, slik at man også kan bidra til å redusere utslippene fra norsk og internasjonal skipstransport.
  - d. At de ovennevnte punktene blir de viktigste oppgavene for et framtidig Transnova – organ for en mer bærekraftig transportsektor.

Vi takker for anledningen til å komme med våre innspill. Undertegnede m.fl. fra Framtiden i våre henders stab tilbyr seg å komme med ytterligere innspill i departementets arbeid for fornybar energi og energisparing framover.

Vennlig hilsen
Framtiden i våre hender

Mekonnen Germiso, forskningsleder